

Het UBO-register mag van het Hof van Justitie niet openbaar toegankelijk zijn voor het publiek

Het Hof van Justitie van de Europese Unie (het “**Hof**”) heeft op 22 november 2022 uitspraak gedaan over het UBO-register. In de uitspraak stond de eerbiediging van het privéleven en het recht op bescherming van persoonsgegevens centraal. Het Hof concludeert kort gezegd dat de bepaling in de Europese anti-witwasrichtlijn, die regelt dat lidstaten moeten zorgen dat een ieder van het algemeen publiek toegang moet krijgen tot UBO-informatie, onvoldoende onderbouwd is en daarmee ongeldig is.

UBO-register

Over het UBO-register, het onderdeel van het handelsregister waarin uiteindelijk belanghebbenden bij rechtspersonen en andere entiteiten en trustachtigen (“**UBO’s**”) worden geregistreerd, is al veel te doen geweest de afgelopen jaren. Het UBO-register, dat op grond van Europese wetgeving moest worden ingevoerd, heeft tot doel het transparanter maken van juridische constructies. Deze transparantie moet bijdragen aan het voorkomen van witwaspraktijken en terrorismefinanciering. Met name was en is er veel bezwaar tegen de door de wetgever opgenomen publieke toegankelijkheid tot UBO-gegevens. Die bezwaren waren er ook bij vergelijkbare Europese UBO-registers. De uitspraak van het Hof wordt gedaan naar aanleiding van een aantal prejudiciële vragen die in twee Luxemburgse zaken naar voren zijn gekomen en die zijn voorgelegd aan het Hof.

Het Hof merkt op dat toegang van het publiek tot informatie over UBO’s een ernstige inmenging vormt in de grondrechten op eerbiediging van het privéleven en bescherming van persoonsgegevens. De geregistreeerde informatie in het UBO-register maakt het immers mogelijk om persoonlijke informatie te krijgen aangaande de geregistreeerde UBO(’s). Deze inmenging is volgens het Hof niet beperkt tot wat strikt noodzakelijk is, en is niet evenredig met het nagestreefde doel.

Aantasting grondrechten

De huidige regeling levert een aanzienlijke aantasting op de grondrechten, zonder dat dit wordt gecompenseerd door eventuele voordelen. Ook ziet het Hof geen rechtvaardiging voor het openstellen van alle informatie voor het grote publiek. Volgens het Hof kan het aantonen van een evenwichtige afweging tussen de algemene doelstelling en de grondrechten niet door het verkrijgen van de UBO-informatie afhankelijk te maken van online registratie of het bestaan van uitzonderingen, als zodanig, dat het grote publiek die informatie kan inzien.

Openbaarheid stond al langer ter discussie

De openbaarheid van het UBO-register staat al langer ter discussie. In 2020 spande privacybelangenorganisatie Privacy First een zaak aan tegen de Nederlandse Staat. De stichting stelde de privacy van de informatie van eigenaren voorop en dat de privacy niet gewaarborgd kon worden als iedereen aan de informatie kan komen door simpelweg voor € 2,50 een uittreksel uit het UBO-register op te vragen. De stichting eiste dat het UBO-register in Nederland stop zou worden gezet. In deze rechtszaak oordeelde de Haagse rechtbank dat er geen bezwaren waren voor ingebruikname van het volledig openbare UBO-register. Met deze uitspraak staat vast dat het opvragen van

informatie uit een UBO-register door het publiek een ernstige schending van de privacy is.

Betekenis voor de praktijk

Naar aanleiding van deze uitspraak van het Hof heeft de minister van Financiën op 22 november 2022 aan de voorzitter van de Tweede Kamer meegedeeld dat zij de Kamer van Koophandel heeft gevraagd vanaf 22 november tijdelijk geen informatieverstrekkingen uit het register meer te verzorgen. De Kamer van Koophandel geeft hier uitvoering aan totdat de wetgever nadere besluiten neemt.

Deze uitspraak laat onverlet de verplichting tot het inschrijven van UBO's in het UBO-register. Allerlei instanties (onder meer het Openbaar Ministerie en de Belastingdienst) hebben nog steeds dezelfde toegang die zij voordien ook al hadden.

Wij zullen de ontwikkelingen met aandacht volgen.

Mocht u vragen hebben over het UBO-register of de (eventuele) gevolgen van deze uitspraak voor uw persoonlijke situatie, neem dan gerust contact op met Meijburg & Co en/of Meijburg Legal.

KPMG Meijburg & Co
november 2022

De in dit memorandum opgenomen informatie is van algemene aard en heeft geen betrekking op de specifieke omstandigheden van een bepaald individu of een bepaalde entiteit. Hoewel bij de totstandkoming van dit memorandum de grootst mogelijke zorgvuldigheid is betracht, kunnen wij niet garanderen dat de daarin opgenomen informatie op de datum van ontvangst juist en volledig is of dat in de toekomst zal blijven. Op grond van deze informatie dient geen actie ondernomen te worden zonder adequate professionele advisering na een grondig onderzoek van de specifiek van toepassing zijnde situatie.